

Orientacija pravilna. Cerkev leži na gozdnatem griču v višini 528 m.

Literatura in viri: Ign. Orožen: Bistum und Diözese Lavant II. Dekanat oberburg, Marburg 1877; Avg. Stegenšek: Dekanija Gornjegrajska, Maribor 1905; Slika v Gornjem gradu iz ca 1650;

Cerkev sestavljajo: predloženi pravokoten zvonik, pravokotna podolžna ladja, precej ožji in nižji $5/8$ zaključeni prezbiterij ter na jugu mu prizidana pritlična zakristija. Gradnja je kamenita, ometana; Strehe sedlaste, piramidasta, opečne; Zvonikova osemstrana piramidasta, pločevinasta.

Zunanjščina: Zvonik je nerazčlenjen ter se mu stranice trikotno zaključujejo. Zvonove line so po ena na vsaki strani. V zvonico vodijo vrata z zahodne strani, ostali dve stranici sta brez njih.

Sorazmerno dolgo, nizko ladjo, katero razsvetljujejo po 3 šilastoločna okna obstopajo ob vzdolžnicah po 4, na fasadi pa 2 opornika. Oporniki sestojijo iz podstavkov in skoraj kvadratnega slopa, ki se v sredini cerkvene višine razdeli. Del se konča in nosi piramidasto strešico, del pa hiti kot ližena naprej in se združi z venčnim zidcem. Zidec je preprost. Počiva na opisanih liženah in na konsolah, ki leže po 10, 9, in 12 med njimi ter jih sestavljajo po dve opeki. Zidec krasi štiristrane jamice. Prezbiterij je precej ožji od ladje na ogalih in ima tam močne opornike. Opasuje ga pristrišen talni zidec ter paličast fabion. Njegov $3/8$ zaključek je brez oken, ima pa šilastoločno okno v severni steni. Zakristija je prizidek brezvske členitve.

Notranjščina: Portal nosi letnico 1873. Empora je zidana, počiva na 2 kamnitih slopih ter 3 kapastih obokih. Plak je kamenit, prezbiterij dvigljen

za dve stopnici. Ostololočenslavolok ina posnet rob na ajdovo zrno. Ladjino notranjščino členijo pilastri, ki nosijo počezne oproge ter 3 križne obke. Prezbitერიj je nerazčlenjen, pokriva ga križen obok ter peteroštsani zaključek z rebri, ki počivajo na konsolah. Notranjščina je dekorativno poslikana.

Oprava: Glavni oltar je neoromanski, iz l. 1873. Njegova slika o. pl. Marijinega vnanjenjx darovanja v templju je istočasna, plastiki svetnic s posodicama (verjetno Magdalena in Barbara) pa sta baročni. Nastavka stranskih oltarjev sta si enaka ter narejena v gotskem slogu s sliko v sredini, ovalno sličico v trikotnem čelu in z baldahinom ob straneh. Na ev. strani je oltar sv. elene s preprosto sliko o. pl., ki predstavlja v sredini križ z napisom: in hoc signo vinces, pod njim pa klečita Konstantin z lasuljo in v oklepu ter mati Helena v razkošnem oblačilju ter z biseri v lasih. Slika bo verjetno iz l. 1670., ko je bil postavljen Antonov oltar, prejšnji tovariš Heleninega oltarja. Na oltarnem čelu je sličica sv. Jurija, ob straneh pa kipa Joahina in Roka. Na epistelski strani je oltar Janeza Nepomuka as sliko svetnika, ki leži ob Vltavi, v ozadju pa se vidi Praga. Na čelu nastavka je sličica sv. Florjана, ob straneh pa sta kipa Gregorja Velikega in Avgušтина. Slika je iz 18. stol., kipi so baročni. Ostala oprava je nezanimiva. Oprema: V zakristiji je omara za paramente, ki je preprosto, toda zanimivo nizarsko delo, verjetno še iz 2. pol. 17. stol.

Zvonik: Zvonik je bil okoli l. 1870 dvignjen za nadstropje termopečno obokan, Hrani 2 zvonova: prvi je železen KID-ov iz l. 1924., drugi je bronast iz l. 1908.

Podstrešje: Ogled podstrešja je dokazal, da je cerkev z zvonikom vred

stara in ni bila nikoli podaljšana proti zahodu. Cerkevni oboki so opečni, navi, le da so prezbiterijski nekoliko nižji od ladjinih. Ob priliki drokanj so celo cerkev zelo dvignili. Sled stare strehe se lepo vidi tudi na zvoniku. Takrat so tudi ličnasto dopolnili opornike ter napravili še menjen venčni zidec.

Resume: Cerkev se je v gornjegrajskem urbarju iz l. 1426. ne omenja, to je tedaj še ni obstajala. Ign. Orožen je bral na njenem slavaloku letnico 1618, prvič pa se cerkev omenja l. 1631. Kdaj je cerkev nastala, je težko točno ugotoviti, ker se gotoske stavbarske reminiscence dolgo ohranjajo v teh predelih, ki so bili nekoliko odmakajeni od prometa. Čas nastanka je možen vse 16. stol. in začetek 17. stol. Za počen nastanek govori poleg tipa stavbe tudi patrocinij. Praesentatio BMV je bil na zahodu splošno vpeljan šele l. 1585. Cerkev je imela mala, ozka estroločna okna, obokan prezbiterij in rannostropno ladjo. V letih 1868-1873 je bila cerkev predelana. zvonik je bil dvignjen za eno nadstropje, ladja in prezbiterij pa dvignjena ter na novo obokana. Ob tej priliki so tudi stara okna povečali ter jim dali zašiljenolčno obliko. Cerkevna zunanjščina je dobila sedanjí izgled.

Konservatorske opombe: Cerkev je v redu vzdrževana.

Jože Curk: Zapiski 1958, Celjska topografija, rkp.